

Raport z funkcjonowania systemu jakości kształcenia na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach w roku akademickim 2015/2016

Raport przygotowano w oparciu o raporty Kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia.

1. Weryfikacja efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów

Ocena programu kształcenia (P.161).

W okresie sprawozdawczym kierunkowy zespół ds. jakości kształcenia kierunku **weterynaria** przeprowadził ocenę programu kształcenia. Ocenie poddano łącznie 27 sylabusów przedmiotów (modułów) realizowanych na roku IV (RW marzec 2016) i V (RW kwiecień 2016). W zdecydowanej większości sylabusy były prawidłowe. Jednakże w przypadku kilku przeprowadzona analiza wykazała następujące nieprawidłowości:

- w sześciu sylabusach stwierdzono niezgodność w liczbie godzin w stosunku do liczby przydzielonych ETCS,
- w czterech sylabusach stwierdzono niezgodność w nazwie przedmiotu, która nie odpowiadała nazwie zawartej w programie studiów,
- w jednym sylabusie podano błędną nazwę Wydziału.

W ramach działań naprawczych dokonano korekty błędnie przygotowanych sylabusów.

Modyfikacja planów i programów kształcenia (P.163)

W związku koniecznością wprowadzenie zajęć z wychowania fizycznego na studiach II stopnia zastosowano procedurę P.163 i wprowadzono do programu studiów angielskojęzycznej specjalności Animal Production Management zajęcia z wf (RW lipiec 2016).

Na wniosek kierownika Zakładu Anatomii Zwierząt dokonano zmiany przypisania przedmiotu Anatomia topograficzna z semestru 3 na semestr 4. Dla zachowania liczby ECTS w obu semestrach dokonano przesunięcia przedmiotu Żywnienie zwierząt i paszoznawstwo z semestru 4 na semestr 3.

Dodatkowo na wniosek Dyrektora Instytutu Weterynarii dokonano zmiany kolejności dwóch przedmiotów Weterynaria sądowa z semestru X na semestr IX oraz przedmiotu Administracja i ustawodawstwo weterynaryjne z semestru XI na semestr X.

Dokonana korekta pozwoli na zakończenie sekwencji przedmiotów dotyczących ochrony zdrowia publicznego oraz administracji weterynaryjnej przed rozpoczęciem przez studentów obowiązkowej praktyki w inspektoratach weterynaryjnych, która zgodnie z planem studiów odbywa się po ukończeniu X semestru.

Ostatnia korekta programu studiów na kierunku weterynaria dotyczyła przeniesienia Stażu klinicznego – choroby ptaków z semestru X na semestr XI.

W celu podniesienia jakości kształcenia na Wydziale opracowano Ramowy program praktyk klinicznych dla studentów kierunku weterynaria. Przygotowany ramowy program był opiniowany przez Samorząd Studencki w poszerzonym gronie o Dyrektora Instytutu Weterynarii, Dyrektora UCMW oraz starostów 4 i 5 roku kierunku weterynaria.

W związku z planowaną zmianą składu minimum kadrowego dla kierunku **turystyka przyrodnicza** wprowadzono modyfikację planu i programu studiów. Pierwsza zmiana dotyczyła zmiany sekwencji przedmiotów do wyboru. Inicjatorem zmiany był kierownik przedmiotu Akwaturystyka, gdyż realizacja części zajęć przewidzianych na zajęcia terenowe możliwa jest do realizacji tylko w okresie wiosna-lato. Druga zmiana dotyczyła wprowadzenia nowej pary przedmiotów do wyboru Dzikie zwierzęta oraz Ptaki jako walor przyrodniczy w turystyce w miejsce przedmiotów Pedagogika w turystyce i Animacja czasu wolnego. Korekta ta wynikała z faktu zakończenia współpracy z dr hab. Andrzejem Kusztelakiem, który wchodził w skład minimum kadrowego.

Przeprowadzono również zmiany w programie studiów między uczelnianych kierunku **neurobiologia**. Zmiany te przeprowadziły wszystkie trzy uczelnie (AWF, UAM, UP) prowadzące wspólnie kształcenie na tym kierunku.

Praktyki studenckie

Proces organizacji praktyk studenckich przebiegał zgodnie z regulacjami wprowadzonymi zarządzeniem nr 43/2014.

Na stronie internetowej Wydziału, w zakładce każdego kierunku studiów zamieszczono wzór Umowy o organizację studenckiej praktyki zawodowej. Dodatkowo umieszczono tam:

terminarz praktyk, wydziałowy regulamin odbywania praktyk, wniosek o odbycie praktyki zawodowej, wniosek o zwolnienie z obowiązku odbycia praktyki zawodowej, dziennik praktyk. W porozumieniu z interesariuszami zewnętrznymi na stronie Wydziału zamieszczono wykaz rekomendowanych miejsc realizacji praktyki hodowlanej dla studentów kierunku zootechnika i weterynaria.

Koordynatorzy praktyk realizują wyznaczone zadania zgodnie z przyjętym terminarzem praktyk. Uzyskane wyniki końcowe i informacje o miejscu realizacji praktyk koordynatorzy na bieżąco zamieszczają w specjalnym repozytorium bazy praktyk (plik Excel).

Proces dyplomowania na studiach wyższych

Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia przeprowadziły ocenę Kart pracy dyplomowej. W analizowanym okresie zdecydowana większość druków była prawidłowo wypełniona i oceniona pozytywnie przez zespół. W nielicznych przypadkach stwierdzono uchybienia i skierowano karty do korekty (tir - 5, turystyka przyrodnicza - 7, biologia I^o - 5 i II° - 9).

Złożone prace dyplomowe (inżynierskie, licencjackie i magisterskie) zostały ocenione pozytywnie przez promotorów i recenzentów. Podczas egzaminu licencjackiego stosowano zasadę losowania pytań z puli wydrukowanych kartek. Egzamin magisterski składany był przed komisją, w skład której wchodził egzaminator kierunkowy zadający pytania spoza pracy dyplomowej.

Przeprowadzone analizy wykazały znaczący spadek liczby nieoddanych prac dyplomowych studentów pierwszego stopnia (tir - 2, biologia - 1, zootechnika - 11) oraz studiów drugiego stopnia (biologia - 5, turystyka przyrodnicza - 12, zootechnika - 17). Studenci złożyli stosowne podania i uzyskali zgodę Rady Wydziału na przedłużenie złożenia pracy dyplomowej do dnia 31 grudnia 2016 r.

W celu kompleksowego monitorowania procesu kształcenia na Wydziale organizowane są cykliczne spotkania studentów poszczególnych roczników studiów z opiekunami roku. Protokoły z tych spotkań wraz z imienną listą obecności stanowi źródło wiedzy na temat przebiegu procesu kształcenia. Dane te stanowią dopełnienie informacji gromadzonych podczas ankietyzacji zajęć dydaktycznych czy hospitacji.

2. Ocena zajęć dydaktycznych

Ocena zajęć dydaktycznych przez studentów

Proces ankietyzacji zajęć dydaktycznych prowadzonych w semestrze zimowym odbył się w oparciu o zarządzenie nr 94/2013 (P.157), natomiast zajęć dydaktycznych realizowanych w semestrze letnim według procedury opisanej w zarządzeniu nr 71/2016 (P.166).

Zajęcia realizowane w semestrze zimowym oceniane były przez studentów w formie pięciu kwestionariuszy ankiety - wykłady, ćwiczenia, seminaria, lektoraty i wf. Ankiety zawierały po 10 pytań, z wyjątkiem ankiety oceniającej zajęcia z wf (6).

Przy opracowaniu wyników ankiet zastosowano wagi odpowiedzi, a liczbę punktów dla poszczególnych pytań obliczono jako średnią ważoną. Zastosowane wagi to: zdecydowanie tak / całkowicie – 2 pkt., raczej tak / w dużym stopniu – 1 pkt., nie mam zdania / nie wiem – 0 pkt., raczej nie / w małym stopniu – (-1) pkt., zdecydowanie nie / wcale – (-2) pkt.

Studenci wypełnili łącznie 3369 ankiet dotyczących wszystkich form zajęć realizowanych w semestrze zimowym 2015/2016. Liczba ankiet była zróżnicowana: wykłady - 1807, ćwiczenia - 1474, seminaria – 48, lektoraty - 4 i wf - 36.

Analiza liczebności uzyskanych ankiet dla poszczególnych przedmiotów wykazała znaczące zróżnicowanie. W przypadku 5 zajęć (wykłady i ćwiczenia) żaden ze studentów nie dokonał ich oceny. W większości zarówno wykłady i ćwiczenia zostały ocenione przez grupę od 3 do 7 studentów. Największą liczbę ankiet uzyskały przedmioty ogólnouczelniane, tj. wiedza obywatelska i matematyka. W przypadku przedmiotów kierunkowych najwyższa liczba ankiet nie przekroczyła 19 – taką ocenę uzyskało 17 przedmiotów, głównie na kierunku weterynaria.

Oceny seminariów dokonało od 2 do 6 studentów. W tym miejscu należy podkreślić, że seminaria prowadzone są najczęściej przez kilku prowadzących co w konsekwencji powoduje zwiększenie liczby wypełnionych ankiet, niż gdyby prowadzący był tylko jeden.

W celu pozyskania dodatkowych informacji na temat ocenianego przedmiotu i prowadzącego studenci zostali poproszeni o wpisanie dodatkowych uwag.

Przeprowadzona analiza wykazała zróżnicowaną liczbę zgłaszanych uwag. Najwięcej dotyczyło wykładów (200), 178 ćwiczeń i 5 zajęć z wf-u. W zdecydowanej większości były to pozytywne uwagi dotyczące osoby prowadzącej oraz prezentowanych treści, Studenci wskazali również nieliczne, pojedyncze uwagi negatywne:

- niezyczliwość i nieuprzejmość prowadzącego zajęcia,
- zbyt szybkie tempo wypowiedzi prowadzącego na wykładzie,
- treści wykładów nie pokrywały się z egzaminem,
- nierzetelne ocenianie studentów.

Wszystkie zajęcia prowadzone w semestrze zimowym na Wydziale zostały ocenione przez studentów pozytywnie. Niestety, w większości przypadków liczba uzyskanych ocen była niewielka

Wyszczególnienie	Suma ocen					Brak oceny	Razem
	2	1	0	-1	-2		
Wykłady	11366	4401	1157	740	307	99	18070
Ćwiczenia	10386	3019	513	530	188	104	14740
Seminarium	275	153	6	30	15	1	480
Lektoraty	31	9	-	-	-	-	40
Wf	154	48	6	6	1	1	216
Razem	22212	7630	1682	1306	511	205	33546
%	66,2	22,8	5,0	3,9	1,5	0,6	100,0

Zgodnie z zarządzeniem nr 71/2016 wprowadzono nowy wzór kwestionariusza ankiety oceny zajęć dydaktycznych. W ankiecie tej zastosowano nową skalę ocen od 5 do 2, gdzie 5 – ocena bardzo dobra, 4 – ocena dobra, bez zastrzeżeń, 3 – ocena dostateczna, liczne zastrzeżenia, 2 – ocena negatywna oraz N – nie mam zdania, nie wiem. Dodatkowo zdefiniowano 6 pytań podlegających ocenie oraz jedno pytanie otwarte o opinie i uwagi, szczególnie w przypadku ocen skrajnych. Zmianie uległ również Raport z analizy ankiet oceny zajęć dydaktycznych.

W oparciu o nową procedurę (P.166) przeprowadzono ankietyzację zajęć prowadzonych w semestrze letnim 2015/2016.

W wyznaczonym okresie studenci wypełnili 1570 ankiet zajęć dydaktycznych zrealizowanych w semestrze letnim 2015/2016. Analiza zgromadzonego materiału wykazała niskie zaangażowanie studentów w ocenę zajęć dydaktycznych, zwłaszcza tych z ostatniego semestru studiów. Niestety absolwenci niechętnie wypełniają takie ankiety. Średnia liczba ankiet przypadających na jeden przedmiot wyniosła 4, a mediana 3. Tylko w przypadku jednej czwartej ocenianych przedmiotów liczba ocen była wyższa niż 5, przy maksymalnej liczbie ankiet 12.

W większości oceniane przedmioty otrzymały dobre oceny.

Wyszczególnienie	Suma ocen						
	5	4	3	2	N	dobrych	słabych
Pytanie 1	1094	302	78	27	69	1396	105
Pytanie 2	1024	338	80	31	97	1362	111
Pytanie 3	981	350	112	55	72	1331	167
Pytanie 4	984	313	106	51	116	1297	157
Pytanie 5	1070	282	102	44	72	1352	146
Razem	5153	1585	478	208	426	6738	686

W badaniu studenci zgłosili 87 uwag, w tym większości były one pozytywne.

Znalazły się również negatywne opinie:

- prowadzący nieprzygotowany do zajęć,
- prowadzący nieuprzejmy i obojętny na problemy studenta,
- prowadzący często opuszczał salę podczas ćwiczeń,
- mało sprecyzowane pytania na kolokwium,
- zbyt duża liczba prowadzących przedmiot,
- przedmiot prowadzony zbyt teoretycznie, brak praktycznych przykładów,
- zupełny brak szacunku dla kobiet,
- prowadzący pozwalał sobie na żarty poniżające lub stawiające niżej płęć żeńską.

Hospitacja zajęć dydaktycznych (P.156)

W roku akademickim 2015/2016 hospitacje zajęć dydaktycznych przeprowadzono w semestrze zimowym i letnim.

W semestrze zimowym przeprowadzono łącznie 58 hospitacji zajęć na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych przez Wydział, tj. biologia (7), tir (9), turystyka przyrodnicza (3), zootechnika (26) oraz weterynaria (13). Prowadzący hospitowane zajęcia dydaktyczne w zdecydowanej większości wyróżniali się wysokim poziomem merytorycznym i praktycznym, dobrym kontaktem ze studentami co potwierdzają wysokie oceny ogólne (średnia z ocenianych kryteriów). Tylko w przypadku 8 hospitowanych zajęć dydaktycznych (13,7%) ocena ogólna była niższa od 5,0 (najniższa ocena to 3,94).

Wśród zgłoszonych rekomendacji przez zespół hospitujący znalazły się między innymi takie sugestie jak:

- ograniczenie tekstu na prezentacjach,
- wprowadzenie większej aktywizacji studentów na ćwiczeniach i wykładach,

W semestrze letnim przeprowadzono łącznie 45 hospitacji zajęć dydaktycznych na kierunkach: biologia (17), tir (3), turystyka przyrodnicza (1), zootechnika (8) i weterynaria (16). Wszystkie zaplanowane wizytacje na zajęciach dydaktycznych odbyły się zgodnie z przyjętym przez zespoły hospitujące harmonogramem, tylko w trzech przypadkach hospitacji nie przeprowadzono (wcześniejsze zakończenie zajęć dydaktycznych). Podobnie jak w przypadku zimowej hospitacji w zdecydowanej większości ocena ogólna wyniosła 5,0, a najniższa ocena wyniosła 4,5.

Rekomendacje zespołów hospitacyjnych dotyczyły utrzymania zajęć na dotychczasowym wysokim poziomie oraz wzbogacenie prezentowanych treści o aspekty praktyczne.

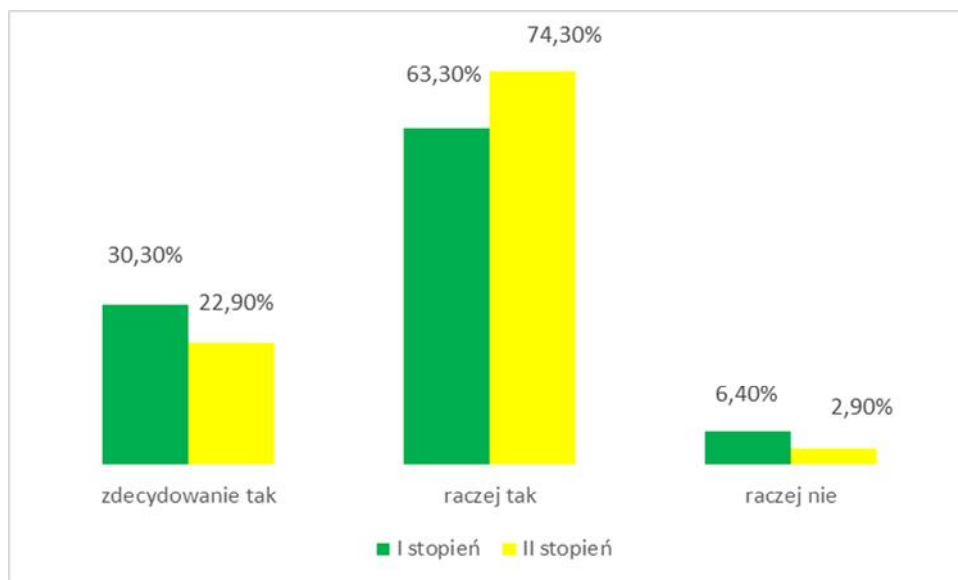
3. Ocena programu przez absolwentów

Zasięgnięcie opinii absolwentów bezpośrednio po ukończeniu studiów

W ankietyzacji udział wzięło 144 absolwentów, w tym 109 absolwentów studiów I stopnia i 35 studiów II stopnia. Biorąc pod uwagę udział absolwentów poszczególnych kierunków stwierdzono następujący udział w badaniu absolwentów: biologia (I⁰ - 62,1% i II⁰ 61,3%), tir (82,9%), zootechnika stacjonarna (I⁰ - 80,6% i II⁰ - 63,6%), zootechnika niestacjonarna (I⁰ - 84,6%). W przypadku absolwentów kierunku turystyka przyrodnicza (pierwszy rocznik

absolwentów) oraz studiów drugiego stopnia niestacjonarnej zootechniki uzyskano tylko po 2 wypełnione ankiety.

Na pytanie czy ukończony kierunek studiów godny jest polecenia zdecydowana większość badanych absolwentów zarówno I i II stopnia odpowiedziała twierdząco. Tylko w kilku przypadkach absolwenci odpowiedzieli raczej nie.

Ankieta oceny studiów bezpośrednio po ich ukończeniu składa się z dwóch części, każda z nich zawiera 11 pytań. Pierwsza część obejmuje ocenę programu studiów, natomiast druga ocenę warunków studiowania. W kwestionariuszu ankiety zamieszczone są również pytania otwarte.

Wyniki oceny programu studiów i warunków studiowania przedstawiono w postaci graficznej. W przypadku zdecydowanej większości badanych aspektów zanotowano pozytywne opinie, jednakże w przypadku kilku były one negatywne. Jako zdecydowanie negatywne opinie należy uznać:

➤ ocena programu studiów

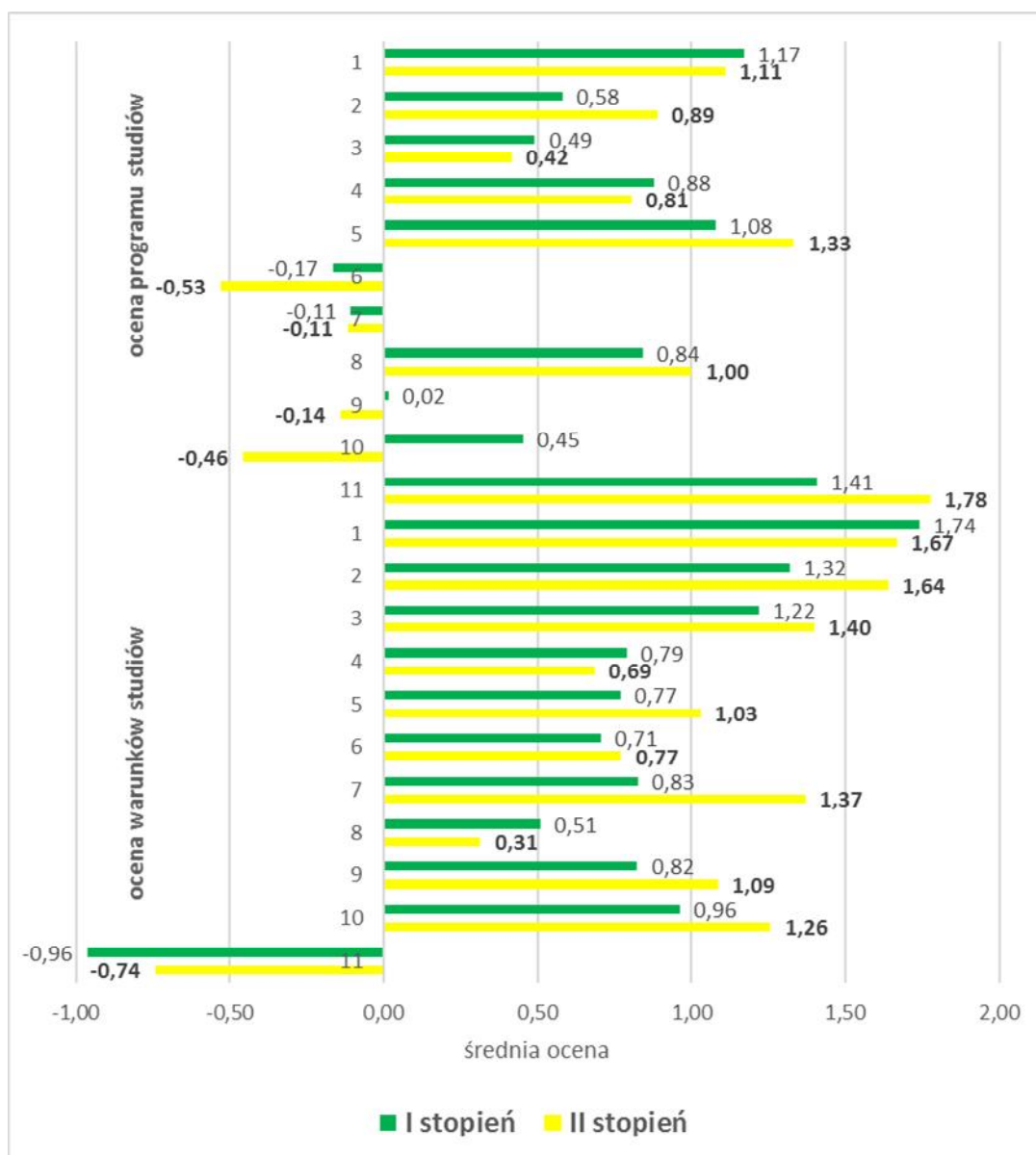
- słaby poziom nauczania języka obcego,
- powtarzanie się treści programowych,
- za mały udział zajęć praktycznych, w szczególności na kierunku zootechnika i biologia,

- mały udział praktyk zawodowych (w programie studiów II° nie ma praktyk zawodowych – ten punkt należałoby usunąć z ankiety absolwentów studiów II°)

➤ oceny warunków studiowania

- brak pomocy uczelnianego systemu planowania kariery i wejścia na rynek pracy

Analiza odpowiedzi na pytania otwarte wskazuje na wprowadzenie kilku istotnych zdaniami absolwentów zmian, tj.:

- organizację zajęć w mniejszych grupach (5-6 osób), w szczególności podczas ćwiczeń w laboratoriach,

- zwiększyć udział zajęć praktycznych,
- poprawić poziom nauki języka obcego na studiach I⁰,
- zmniejszyć powtarzalność treści programowych.

Warto podkreślić, że na kierunkach turystycznych (turystyka i turystyka przyrodnicza) problem powtarzalności przedmiotów został wyeliminowany poprzez wewnętrzne konsultacje osób prowadzących zajęcia na tych kierunkach.

W celu zwiększenia liczby zajęć praktycznych w ramach programu ponadprogramowych zajęć terenowych z inicjatywy studentów dofinansowano przez Wydział organizację 2 zajęć (zootechnika – 1, weterynaria -1).

4. Monitorowanie dalszych losów absolwentów i badanie oczekiwań pracodawców

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów po 3 latach od ukończenia studiów

Biuro Karier przeprowadziło badania w oparciu o Ankiety monitorowania losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Analiza otrzymanych raportów wykazała na bardzo niską liczebność prawidłowo wypełnionych ankiet na poszczególnych kierunkach:

- turystyka i rekreacja – 12 z 24,
- biologia (I⁰) – 4 z 10,
- biologia (II⁰) – 2 z 12,
- zootechnika (I⁰) – 9 z 17,
- zootechnika (II⁰) – 4 z 11.

Wśród działań na rzecz współpracy z otoczeniem gospodarczym i badaniem oczekiwań pracodawców Wydział organizuje spotkania z interesariuszami zewnętrznymi pt. „Praktyka nauce” dla wszystkich studentów I i II stopnia oraz konkursy na najlepszą pracę magisterską z zakresu żywienia zwierząt, sponsorowane przez przedsiębiorstwo produkcyjne De Heus Sp. z o.o.. W roku akademickim 2025/2016 przeprowadzono sześć takich spotkań.

Informacje o spotkaniach w ramach „Praktyka nauce” znajdują się na stronie internetowej Wydziału wraz z sylwetką prelegentów. Warto podkreślić, że prelegentami są również absolwenci Wydziału.

W związku z podjęciem starań o uruchomienie nowego kierunku agroturystyka studiów I^o, poproszono interesariuszy zewnętrznych o opinię na temat opracowanych Kierunkowych efektów kształcenia oraz planu i programu studiów. Zgłaszane przez interesariuszy opinie i uwagi w większości przypadków zostały uwzględnione w ostatecznej kreacji ocenianych opracowań.

5. Działania w zakresie zapobiegania i wykrywania plagiatów (P.158)

Weryfikacja oryginalności i samodzielności przygotowania prac dyplomowych w celu zapobiegania i wykrywania plagiatów

W roku akademickim 2015/2016 sprawdzeniu prac dyplomowych przy użyciu Systemu Plagiat.pl poddano tylko prace inżynierskie kierunku zootechnika. Analizą objęto 57 prac co stanowiło 67% zrealizowanych prac. Przeprowadzona analiza nie wykazała pozytywnych wyników (przekroczenia współczynnika podobieństwa 1 i 2). Średnia arytmetyczna współczynnika podobieństwa 1 wyniosła 4,87, natomiast współczynnika 2 – 2,75.

W związku z brakiem limitu na dostęp do Sytemu Plagiat.pl nie przeprowadzono analizy złożonych prac dyplomowych kierunków kończących się w czerwcu 2016 r..

Obecnie wszystkie prace dyplomowe są przygotowywane do wprowadzenia do Ogólnopolskiego Repozytorium Prac Dyplomowych POL-on.